

наблюдана подобно квази явление), но жената изпада в особен период на пробация. Тя е длъжна да се върне при родителите си и повторно да възприеме ролевия комплекс, характерен за статуса “мома”, дори да има едно или повече деца от първия си брак. Тъй като сватбената обредност е много силно свързана с кръвта от дефлорацията, обикновено вторият и следващите фактически бракове не се празнуват тържествено (*Пампоров 2003*).

Високата фактическа брачност и висока фактическа бракоразводност, характерни за ромските групи в България, водят до високо ниво на практикувана серийна моногамия (*Крейно 2000: 160*), създаваща стъпаловидни отношения (*Радклиф-Браун 1997: 62*). Това, определя особена роля на второто възходящо поколение. Освен че бабата в разширеното семейство е стопанка на къщата, разпределяща домакинските задължения и следяща нуждите на дома, дядото често се превръща в *Pater familias* на семейство, съставено от него, съпругата му, неомъжените деца и внуците от встъпили в повторен *affectio conjugalis* синове и дъщери. Причина за това е опасението по отношение на доведеничетата и завареничетата, което може да бъде уловено в чист вид във фразата: “чужд човек нема да го чува като свое” (*ж, 19*). Поемането на такива функции от най-възрастното активно поколение, води до сложни роднински взаимоотношения в ромските групи, често неразбираеми за изследователите: “Циганското братовчедство може да приема неочаквани пропорции. Думата *братовчед*, както тази за *брат*, служи да опише по-скоро приятелство или друга отдалечена връзка” (*Clébert 1961: 165*). Това от своя страна налага по-задълбоченото изследване на родствената социална мрежа в ромските групи.

3.1. Родствена структура

Наличието на стъпаловидни взаимоотношения в дадено семейство поставя на изпитание авторитета на традиционните семейни статуси, поради сливането на елементи от ролевите им комплекси или поради нелегитимността на някои роли в подобна ситуация. Но, докато модерното бинуклеарно семейство може да се задъха от конфликта между доведения родител и заварените деца, то в традиционното разширено семейство този конфликт бива овладян чрез системата от родствени връзки по произход, която също генерира авторитети и властови взаимоотношения, почиващи върху легитимни статуси. Всъщност границата между разширено семейство и род е много тънка. Но докато разширеното семейство е близко и до понятието за домакинство – лица, които живеят заедно в едно жилище, имат общ бюджет и се хранят заедно – то концепцията за род не изисква тези предпоставки, но съдържа в себе си идеята за общ произход на индивидите.